Høring - Forslag til ny generell del avlæreplanverket for grunnopplæringen

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til ny generell del av læreplanverket for grunnopplæringen på høring, og det vises til høringsbrevet datert 10. mars 2017.

Skolene i Horten har drøftet utkastet til ny generell del, og kommet med innspill. På bakgrunn av dette ønsker Horten kommune, Tjenesteområde skole å gi følgende høringsuttalelse:

Forslag til tittel:

Horten kommune foreslår at denne delen av læreplanverket får tittelen *«Verdier og prinsipper for opplæringen»*

Generelle kommentarer til utkastet:

- Utkastet er enklere å forholde seg til enn den nåværende genrelle delen. Det er oversiktlig og har en tydelig inndeling, noe som gjør det lett å orientere seg i dokumentet.
- Å legge inn «Verdier og prinsipper» i tittelen på denne delen av læreplanen er flott. Man får løftet blikket fra fagplanene i de enkelte fag til vesentlige sider ved lærer-/elevrollen, verdier og generelle læringsmål

Kommentarer/innspill til de enkelte kapitlene i utkastet:

Forordet

- Begrepet «*dokumentet*» er utydelig. Det bør presiseres hva det omfatter – bare dette utkastet, eller hele læreplanen?

Kapittel 1 - Opplæringens verdigrunnlag

Kapittel 1 stiller store krav til lærerne og legger et stort ansvar på dem, men det er et kapittel som etter vår mening vil være et godt styringsverktøy i hverdagen. Det er flott at lærerne får mandat til å jobbe med disse verdiene på skolen. Utkastet sikrer ikke et verdiløft i seg selv, men det krever at alle på en skole har fokus på å jobbe med verdier.

Etter vår mening beskriver kapittel 1 verdimessige og etiske dilemma på en god måte. Vi synes det er bra at likestilling og ikke-diskriminering er ivaretatt på en god måte i teksten. Det brukes store og generelle begreper for å beskrive mangfoldet i samfunnet vårt, noe som er viktig å få med i en generell del av læreplanen i dagens samfunn. Imidlertid ønsker vi at det skal komme tydeligere frem både i underkapittel 1.1. og 1.2 at likestilling og ikke-diskrimering inkluderer seksuell legning i tillegg til religion, nasjonalitet og etnisitet.

1.1 Menneskeverdet

Vi foreslår at setningen «Skolens oppgave er å støtte hver elev slik at den enkelte opplever livet som trygt og meningsfylt» endres til «Skolens oppgave er å støtte hver elev *for å bidra til at* den enkelte opplever livet som trygt og meningsfylt». Ellers blir dette målet altfor stort og vanskelig å nå for skolen.

1.2 Kultur, identitet og mangfold

Avsnitt 2: «*Dette stiller krav til skolen og lærernes flerkulturelle kompetanse*». Hvordan skal vi få til dette? Skal denne kompetansen være formell eller uformell? Krav?

Avsnitt 6: «*Jøder, kvener/norskfinner, skogfinner, rom og romanifolket/tatere er nasjonale minoriteter som har en århundrelang tilknytning til Norge*». Oppramsingen av noen minoriteter virker underlig og malplassert. Og hvordan tenker vi å synliggjøres disses bidrag, og ikke andres? På oss virker det heller litt stigmatiserende for disse gruppene at de nevnes spesielt.

1.3 Kritisk tenkning og etisk bevissthet

I dette underkapitlet burde det også vært med noe om bruk av IKT med tanke på kritisk tenking og etisk bevissthet.

Avsnitt 3: «*Etablerte ideer må granskes og kritiseres for at ny innsikt skal vokse frem*». Dette er uklart. Hva skal granskes? Dette må presiseres.

1.6 Demokrati og medvirkning

Avsnitt 1: Siste setning:» .....gi elevene *forståelse* av betydningen». Kunne det vært «...*kunnskap om og forståelse av*...»?

Kapittel 2 – Prinsipper for læring og utvikling

Beskrivelsene av danning og helhetlig kompetanse er gode og mer tydelig enn i den nåværende generelle delen.I teksten gjentas det ofte at det skal tilrettelegges for dybdelæring i alle fag. Dette er i praksis vanskelig hvis læreplanen har for mange temaer og for mange mål. I det videre arbeidet må det legges opp til færre temaer/færre mål eller flere timer.

Hvor er de praktisk-estetiske fagene? Teksten sier lite om de praktiske fagene som Kunst & Håndverk, musikk, kroppsøving og Mat & Helse. Vi tenker at utkastet ivaretar «de flinke og pliktoppfyllende jentene» i større grad enn gutter og elever som trenger innlæring på en annen måte. Dette henger sammen med folkehelse og livsmestring. Elever som strever i teoretiske fag kan finne motivasjon og læring gjennom de praktiske fagene.

2.1 Danning og helhetlig kompetanse

Med våre øyne så er siste setning i andre avsnitt svært omfattende. «..... rekruttering til og deltakelse på *alle områder* innenfor utdanning, arbeids- og samfunnsliv» er kanskje for ambisiøst?

2.3: Kompetanse i fagene

Avsnitt 3, siste setning: Kan de tre siste ordene» ...*ses i sammenheng*» fjernes? Da får setningen mer betydning for oss.

2.4: Grunnleggende ferdigheter

Siste avsnitt: De tre siste setningene fra «*Samtidig er et større ansvar.....*» bør tas ut. Vi opplever at

disse setningene kan være med på å ta bort ansvaret for at arbeidet med grunnleggende ferdigheter skal ivaretas i alle fag.

2.5 Å lære å lære

Bør barns nysgjerrighet og kreative evner nevnes som et godt utgangpunkt for læring?

2.6 Tverrfaglige temaer

Teksten bør spesifisere at dette arbeidet ikke bare er lærerens/skolens oppgave, men at læring innenfor disse temaene må skje i sammenheng og samarbeid med hjemmet.

2.6.1 Folkehelse og livsmestring

3. avsnitt, siste setning bør endres til «For å få til dette er det nødvendig at skole *og hjem* skaper et miljø som er preget av toleranse og åpenhet».

2.6.3 Bærekraftig utvikling

Avsnitt 2, siste setning: Kan denne setningen endres på og bli mer presis/spesifisert/tydelig?

Avsnitt 3, «en bærekraftig utvikling gir samfunnet mulighet til å bedre(..)» Forslag: «*kan gi samfunnet mulighet.....*»

Flere setninger i dette avsnittet kan oppleves som påståelig og bastante og bør etter vår mening modereres («...kan føre til, kan innebære...»).

Kapittel 3 – Prinsipper for skolens praksis

Etter vår mening burde det i dette kapittelet være med noe om læreres/skolens bruk av lekser sett i lys av pedagogiske og sosiale hensyn.

3.1 Tilrettelegging for den enkelte elev

Det er bra at dette avsnittet har fokus på høye, men realistiske forventninger til eleven samtidig som det vektlegges at elevene skal få muligjheter til læring og utvikling ut frasine forutsetninger.Vi synes også at det positivt med oppfordring til å prøve og feile, og oppfordringer til elever om å strekke seg der de er usikre.

Avsnitt 3, siste ord: Burde det vært et annet ord enn vanskelig? Kanskje heller «*noe nytt, noe ukjent* , eller noe utfordrende»?

Vurdering: Bra med fokus på vurdering for læring og at uheldige konsekvenser ved overdreven eller feil bruk av vurdering blir nevnt.

Samarbeid skole-hjem: I utkastet er det tydeliggjort at både skole og hjem har ansvar og også at holdninger hjemme er viktig. Gjensidige forventninger til begge parter er bra.

3.2 Et inkluderende læringsmiljø

Fint at nettvett er omtalt i høringsutkastet. Det er nødvendig at skolen har fokus på de nye mediene og ansvarlig bruk av dem, og da er det viktig at det går tydelig frem her.

Det er også bra at det globale perspektivet blir løftet fram, viktig og utfordrende å skape autentiske sammenhenger. Viktig å lære elevene at de skal rustes for å møte et samfunn i utvikling.

3.3 Profesjonsfellesskap og skoleutvikling

Vi opplever at denne delen vektlegger at det skal være en rød tråd gjennom hele det 10 årige utviklingsløpet, noe vi mener er svært viktig. Det er positivt at det settes tydelig fokus på skoleutvikling og viktigheten av at lærere utvikler seg i et profesjonsfellesskap. Dette stiller samtidig krav til skoleledelsen om å gi tid til erfaringsdeling og til arbeid i profesjonsfellesskapet for å sikre god kvalitet i elevens opplæring.

Avsnitt 3: Vi opplever at begrepet *profesjoner* fremstår utydelig her. Hva ligger i det? Menes det alle profesjoner eller tenker en på lærerprofesjonen? Dette bør utdypes.